

Ο συνθέτης του μήνα

Π. Ί. Τσαϊκόφσκι

Ημερομηνίες:

Γεννήθηκε το 1840 στο Βοτκίνσκ.
Πέθανε το 1893 στην Αγία Πετρούπολη.

Εθνικότητα:

Ρώσος

Μουσική περίοδος:

Ρομαντισμός

Βιογραφικά:

Ο Πιοτρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι καταγόταν από εύπορη οικογένεια που αδιαφορούσε για τις τέχνες και τον προόριζε για μία σταδιοδρομία νομικού.

Ήταν υπερευαίσθητος και φιλάσθενος από τα παιδικά του χρόνια και όταν, σε ηλικία 14 ετών, πέθανε η

μητέρα του, άρχισε να εμφανίζει συμπτώματα μελαγχολίας.

Σε ηλικία 23 ετών εγκαταλείπει τη θέση του δημοσίου υπαλλήλου και ξεκινάει μουσικές σπουδές στο Ωδείο της Αγίας Πετρούπολης. Μελετάει σύνθεση και διεύθυνση ορχήστρας. Στα έργα του, αν και επηρεασμένος αρχικά από λαϊκές μελωδίες της πατρίδας του, γρήγορα βρίσκει το δικό του προσωπικό στυλ.

Γύρω στα 40 του μία άγνωστή του γυναίκα, η βαρόνη φον Μεκ, του έστειλε ένα γράμμα και του πρότεινε να αναλάβει όλα του τα έξοδα, ώστε να μπορεί αυτός να συνθέτει απερίσπαστος. Την άγνωστη αυτή φίλη ο συνθέτης δε συνάντησε ποτέ.

Έκανε πολλά ταξίδια στην Ιταλία, Γαλλία, Αγγλία, Αμερική όπου παρουσίαζε τα έργα του και γρήγορα έγινε διάσημος. Πέθανε σε ηλικία 53 ετών από χολέρα.

Λίγοι είναι οι συνθέτες με δημοτικότητα μεγαλύτερη του Τσαϊκόφσκι. Η μουσική του είναι εξαιρετικά μελωδική, πλούσια σε ενορχήστρωση, με συγκινησιακή φόρτιση που καθρεφτίζει τη μελαγχολική του ιδιοσυγκρασία.

Μεσαίωνας
5αι. – 1450

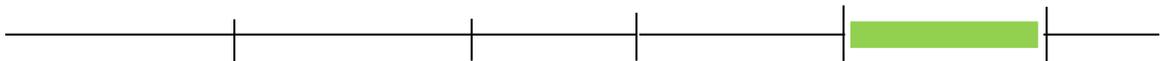
Αναγέννηση
1450 – 1600

Μπαρόκ
1600-1750

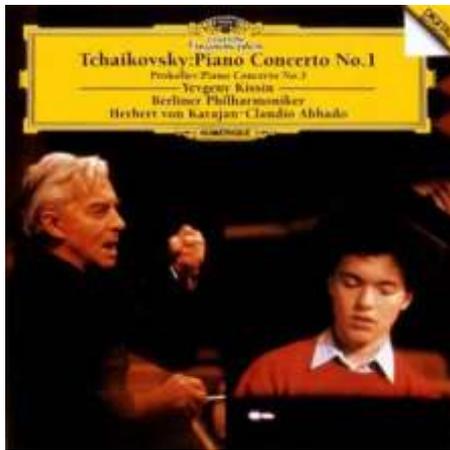
Κλασικισμός
1750 – 1827

Ρομαντισμός
1827-1900

Σήμερα

Έργα του Τσαϊκόφσκι μέσα από εξώφυλλα δίσκων

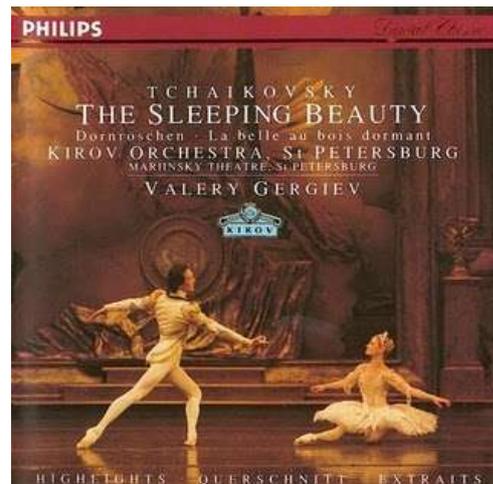
Κοντσέρτο για πιάνο Νο 1

Η λίμνη των κύκνων

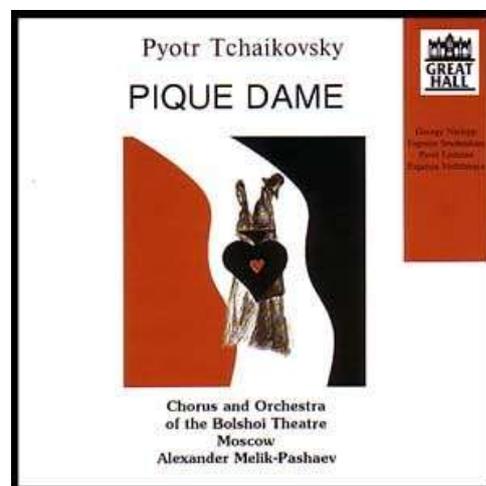
Καρνοθραύσης

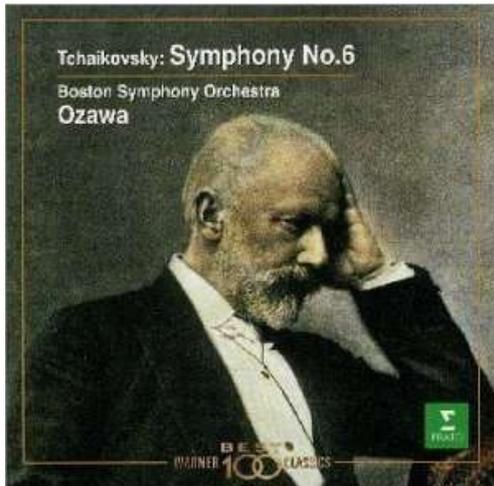
Η ωραία κοιμωμένη

Ευγένιος Ονιέγκιν

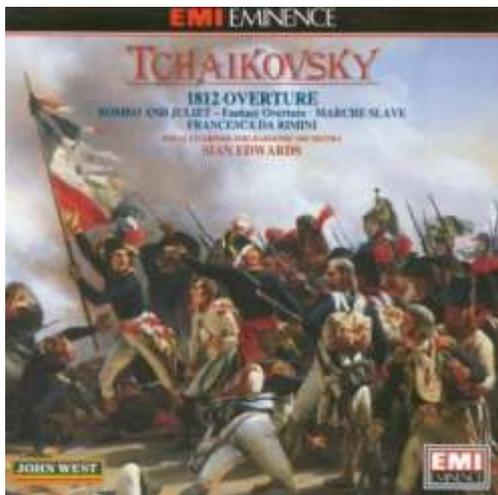
Ντάμα Πίκα

Συμφωνία Νο 6 «Παθητική»

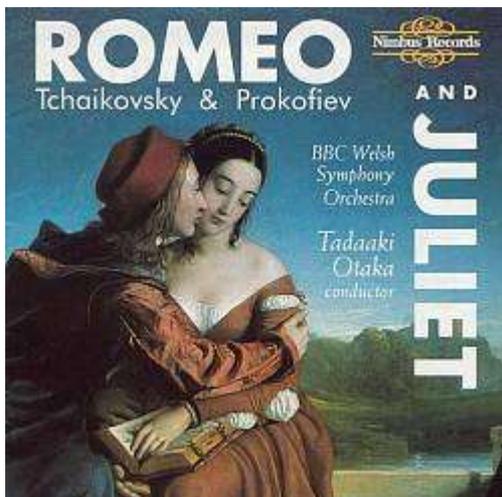
Λεύκωμα για τα παιδιά

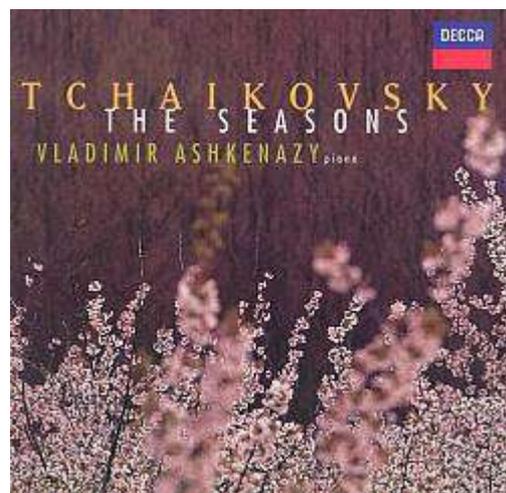
Εισαγωγή 1812

Ιταλικό καπρίτσιο

Ρωμαίος και Ιουλιέτα

Οι εποχές

Η λίμνη των κύκνων

(μπαλέτο σε 4 πράξεις)

Πρώτη πράξη

Ο πρίγκιπας Ζίγκφριντ στα 21α γενέθλιά του διασκεδάζει στην αυλή του παλατιού του με διάφορους συνομήλικούς του. Όλα τα κορίτσια αναζητούν την προσοχή του και θέλουν να χορέψουν μαζί του. Κατά τη διάρκεια της γιορτής η μητέρα του του δίνει μια βαλλίστρα και τον ενημερώνει ότι στην ηλικία που έφτασε θα πρέπει να παντρευτεί. Ο Ζίγκφριντ παίρνει τη βαλλίστρα και πηγαίνει με τους φίλους του στο δάσος για κυνήγι.

Δεύτερη πράξη

Ο Ζίγκφριντ, μόνος του, βρίσκει ένα απόμερο μέρος σε μια μαγεμένη λίμνη με κύκνους και μένει άφωνος από την ομορφιά ενός κύκνου με στέμμα στο κεφάλι. Από τον κύκνο μαθαίνει ότι στην πραγματικότητα είναι μια κοπέλα, η Οντέτ που ο κακός μάγος Ρόθμπαρτ τη μεταμόρφωσε σε κύκνο, όπως άλλωστε κι όλους τους κύκνους της λίμνης, κι ότι η λίμνη σχηματίστηκε από τα δάκρυα των γονιών τους. Μαθαίνει ακόμη ότι ο Ρόθμπαρτ είναι ο μεταμορφωμένος μέντορας του Ζίγκφριντ. Ο μόνος τρόπος να σπάσει το μαγικό ξόρκι είναι αν ένας άντρας αγνός στην καρδιά, υποσχόταν την αγάπη του σ' αυτήν. Τη στιγμή που ο Ζίγκφριντ ήταν έτοιμος να της υποσχεθεί την αγάπη του ο Ρόθμπαρτ απομακρύνει την Οντέτ από την αγκαλιά του και προστάζει όλες τις κοπέλες-κύκνους να χορέψουν πάνω στη λίμνη, έτσι ώστε να μην μπορεί ο Ζίγκφριντ να τις κυνηγήσει. Ο Ζίγκφριντ μένει μόνος του.

Τρίτη πράξη

Είναι η μέρα των γενεθλίων του πρίγκιπα. Η μητέρα του έχει φροντίσει και εμφανίζονται ως υποψήφιες νύφες έξι πριγκίπισσες. Ο Ζίγκφριντ δε θέλει καμιά, αφού σκέφτεται την Οντέτ. Η μητέρα του τον αναγκάζει να χορέψει. Στη διάρκεια της γιορτής έχουμε τέσσερις χορούς: ρώσικο, ισπανικό, ναπολιτάνικο και μαζούρκα. Τότε εμφανίζεται και ο Ρόθμπαρτ φέρνοντας μαζί του την κόρη του Οντίλ, στην οποία έχει δώσει τη μορφή της Οντέτ. Ο πρίγκιπας εξαπατάται, νομίζει ότι είναι η αληθινή Οντέτ και ζητά από το Ρόθμπαρτ να την παντρευτεί. Τη στιγμή της υπόσχεσης ο Ρόθμπαρτ φροντίζει να εμφανιστεί από το παράθυρο η πραγματική Οντέτ, που νομίζοντας ότι ο Ζίγκφριντ την πρόδωσε, φεύγει πληγωμένη κι απογοητευμένη.

Τέταρτη πράξη

Η Οντέτ έχει επιστρέψει στη λίμνη κλαίγοντας. Εκεί την παρηγορούν οι υπόλοιποι κύκνοι. Κάποια στιγμή έρχεται και ο Ζίγκφριντ. Της εξηγεί την εξαπάτησή του από το Ρόθμπαρτ και ζητά να τη συγχωρέσει. Η Οντέτ τον συγχωρεί. Το τέλος της ιστορίας έχει δύο εκδοχές. Σύμφωνα με την τραγική εκδοχή ο Ζίγκφριντ αρπάζει την Οντέτ και πνίγονται και οι δύο στη λίμνη.

Σύμφωνα με την ευτυχισμένη εκδοχή, ο Ζίγκφριντ συγκρούεται με το Ρόθμπαρτ και καταφέρνει να τον νικήσει. Τα μάγια λύνονται, όλοι οι κύκνοι μεταμορφώνονται και πάλι σε κοπέλες κι ο Ζίγκφριντ παντρεύεται την Οντέτ.

«Χορός των κύκνων»

Ας αναλύσουμε μορφολογικά το «Χορό των κύκνων» από το γνωστό έργο «Η λίμνη των κύκνων» του Τσαϊκόφσκι. Είναι ένα χαρακτηριστικό μουσικό κομμάτι σε *τριμερή μορφή*. Ακούγεται πρώτα ένα θέμα (=μουσική ιδέα), το Α. Στη συνέχεια ακούγεται κάτι διαφορετικό, το Β και τέλος ακολουθεί μία επανάληψη του Α.

Αναγνωρίζεις τα διαφορετικά θέματα; Θα σε βοηθήσει ο παρακάτω χάρτης ακρόασης. Οι αριθμοί δείχνουν το χρόνο στον οποίο αρχίζει το κάθε μέρος της σύνθεσης. Θα δεις τις παραπάνω ενδείξεις να εμφανίζονται στην οθόνη του CD player ή μπορείς να χρησιμοποιήσεις το ρολόι σου!

Χάρτης ακρόασης

Οδηγός ακρόασης

00:00

Το σύντομο αυτό κομμάτι περιλαμβάνει ζωηρά ρυθμικά μοτίβα ξεκινώντας με ένα *staccato* (στακάτο = νότα που κόβεται ο ήχος της αμέσως) από το φαγκότο.

00:04

Το *staccato* του φαγκότο συνεχίζεται χρησιμεύοντας ως υπόστρωμα. Το θέμα εκτελείται πρώτα από τα όμπρε και μετά από τα φλάουτα.

00:26

Ξεκινά το Β μέρος του κομματιού με τα έγχορδα να ακούγονται με την υποστήριξη των ξύλινων πνευστών.

01:07

Κάνει και πάλι την εμφάνισή του το πρώτο θέμα, πρώτα με τα όμπρε και ύστερα με τα φλάουτα, δίνοντας έτσι στο χορό μία τριμερή μορφή, ABA.

01:29

Μία σύντομη *coda* (= ουρά: πρόσθετο τελευταίο τμήμα για την ομαλή ολοκλήρωση του έργου) που εκτελείται από τα ξύλινα πνευστά ολοκληρώνει το χορό καταλήγοντας σε συγχορδίες που παίζει ολόκληρη η ορχήστρα.

http://www.youtube.com/watch?v=aCQd1L_j-6A

Ας γνωρίσουμε τα μουσικά όργανα που αναφέρθηκαν στον οδηγό ακρόασης:

Φαγκότο:

Όμποε

Φλάουτο

Έγχορδα

Κοντραπάσο

Βιολοντσέλο

Βιόλα

Βιολί

Ας δούμε τώρα την 1^η σελίδα του κομματιού από την παρτιτούρα του μαέστρου, με όλα τα όργανα που συμμετέχουν στο συγκεκριμένο κομμάτι.

23 Allegro moderato.

Piccolo.

Flauto I.

Flauto II.

Oboi.

Clarinetti in A.

Fagotti.

I.
II.
III.
IV.
Corni in F

Pistoni in A.

Trombe in F.

2 Tromboni tenori.

Tr. basso e Tuba.

Timpani in Cis.

Violini I.

Violini II.

Viole.

Celli.

C-Bassi.

23 Allegro moderato.

Η ωραία κοιμωμένη

Η υπόθεση

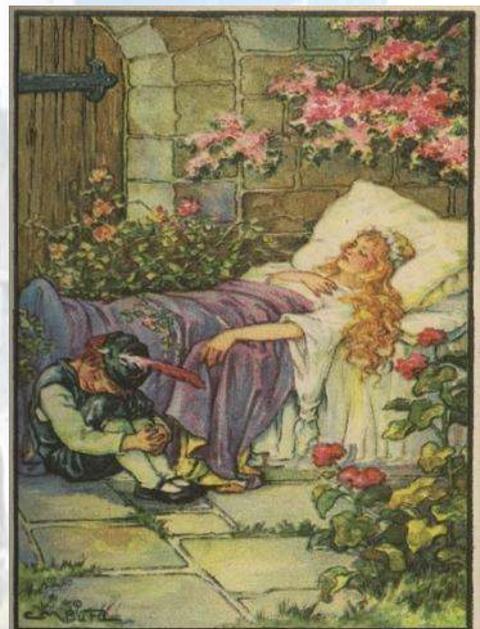

Ο βασιλιάς και η βασίλισσα κάλεσαν όλες τις νεράιδες στα βαφτίσια της κόρης τους, πριγκίπισσας Αυγής, εκτός από τη μάγισσα Καραμπός που καταριέται την Αυγή να πεθάνει πριν καν ενηλικιωθεί: θα τρυπήσει το δάχτυλό της μ' ένα αδράχτι.

Ενώ όλο το παλάτι παρακαλεί την Καραμπός να πάρει πίσω την κατάρα, επεμβαίνει η καλή νεράιδα Πασχαλιά, που δεν έχει ακόμη δώσει τη δική της ευχή και αλλάζει την κατάρα της Καραμπός: Η Αυγή δεν θα πεθάνει, αλλά θα πέσει σε βαθύ ύπνο. Μαζί της, όλο το παλάτι.

Ύστερα από εκατό χρόνια θα την ξυπνήσει ένα βασιλόπουλο με το φιλί του και θα την παντρευτεί. Οι γάμοι γιορτάζονται με μεγάλη επισημότητα. Ανάμεσα στους καλεσμένους, ήρωες από διάφορα πασίγνωστα κι αγαπημένα παραμύθια έρχονται να υποβάλουν τα σέβη τους και να δώσουν τα δώρα τους. Η Κοκκινোসκουφίτσα με το Λύκο της, ο Παπουτσωμένος Γάτος με τη γατούλα του, το Γαλάζιο Πουλί με την Πριγκίπισσα Φλορίν κτλ. Στο τέλος η καλή νεράιδα Πασχαλιά ευλογεί το γάμο.

Η «Ωραία Κοιμωμένη» γράφτηκε το 1890 και βασίζεται στο ομώνυμο παραμύθι του Σαρλ Περώ.

Καρυθραύστης

Το έργο παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στις 18/12/1892 στην Αγία Πετρούπολη.

Είναι βασισμένο στην ιστορία του Ε.Τ. Χόφμαν «Ο Καρυθραύστης και ο βασιλιάς των ποντικών».

Λίγα λόγια για την υπόθεση του έργου

Η ιστορία αναφέρεται στο δώρο που έκανε στη μικρή Κλάρα ο νονός της, ο Ντρόσελμάγιερ, την παραμονή των Χριστουγέννων σε μια μικρή γερμανική πόλη. Ήταν ένας κινούμενος στρατιώτης που λειτουργεί σαν καρυθραύστης. Όταν η γιορτή τελειώνει και οι καλεσμένοι φεύγουν, η Κλάρα μπαίνει στο ήσυχο σαλόνι για να κοιμίσει τον καρυθραύστη.

Καθώς το ρολόι χτυπά μεσάνυχτα, το κορίτσι αποκοιμάται και μεταφέρεται σε έναν παραμυθένιο κόσμο. Το χριστουγεννιάτικο δέντρο μεγαλώνει μαγικά, όλα τα παιχνίδια, ανάμεσά τους και ο καρυθραύστης, ζωντανεύουν και ρίχνονται στη μάχη με τα μεγάλα ποντίκια που εισβάλλουν στο δωμάτιο. Τελικά ο καρυθραύστης κερδίζει τη μάχη και μεταμορφώνεται σε έναν όμορφο πρίγκιπα.

Στη δεύτερη πράξη η Κλάρα και ο πρίγκιπας – Καρυθραύστης ξεκινούν για ένα μαγικό ταξίδι. Περνούν από τη Βασίλισσα του Χιονιού αλλά και από τη Χώρα των Ζαχαρωτών με τη νεράιδα Ζαχαρένια.

Η Κλάρα δεν θέλει να αποχωριστεί τον Καρυθραύστη της, όμως την ημέρα των Χριστουγέννων καθώς ξυπνά κοντά στην οικογένειά της, το μόνο που κρατά στα χέρια της είναι ο Καρυθραύστης, η κούκλα που της είχε αγοράσει ο νονός της.

Ο Καρυοθραύστης
και
οι μαριονέτες του Σάλτσμπουργκ

Το Θέατρο Μαριονέτων του Σάλτσμπουργκ γνωρίζει επιτυχία επί 100 χρόνια – από το 1913, όταν ο θίασος παρουσίασε για πρώτη φορά μία από τις όπερες του Μότσαρτ. Ιδρυτής αυτού του θεάτρου ήταν ο γλύπτης Άντον Άιχερ.

Ο Άιχερ μαθήτευσε στο Μόναχο και ύστερα κατασκεύασε μαριονέτες οι οποίες μπορούσαν να κάνουν ρεαλιστικές κινήσεις με εξαιρετικό τρόπο. Σύντομα παρατήρησε ότι το να εργάζεται με τις μαριονέτες ήταν πολύ πιο απολαυστικό από το να λαξεύει ακίνητα εκκλησιαστικά ομοιώματα.

Προτού περάσει πολύς καιρός, και η υπόλοιπη οικογένεια του Άιχερ σαγηνεύτηκε από αυτή τη μορφή ψυχαγωγίας. Η οικογένειά του τον βοήθησε πρόθυμα τόσο στην κατασκευή κοστούμιών για τις μαριονέτες όσο και στα μουσικά μέρη και στους διαλόγους. Ήταν τόσο μεγάλη η επιτυχία τους που το ρεπερτόριό τους σύντομα επεκτάθηκε. Μάλιστα από το 1927 και έπειτα, προσκαλούνταν για να δώσουν παραστάσεις σε άλλες χώρες.

Στις μέρες μας, οι μαριονέτες δίνουν παραστάσεις τακτικά σε αρκετές χώρες, όπως στην Ιαπωνία και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το κοινό κάθε πολιτισμού απολαμβάνει την ψυχαγωγία με μαριονέτες.

**Ακολουθεί βίντεο με απόσπασμα από την παράσταση
«Καρυοθραύστης» με τις Μαριονέτες του Σάλτσμπουργκ**

http://www.youtube.com/watch?v=U1CGXmN_Az8

Καρνοθραύστης και Disney

Ο Καρνοθραύστης είναι το μόνο έργο για το οποίο πείσθηκε ο συνθέτης να εξάγει μία ορχηστρική σουίτα (σουίτα = σύνολο χορών).

Από τη σουίτα αυτή εμπνεύστηκε ο Walt Disney και δημιούργησε μία ενότητα στην ταινία «Φαντασία», το 1940.

Χορός της Νεράιδας του Ζαχαρωμένου Σαμάσκηνου

Καθώς ξημερώνει σε ένα λιβάδι μικροσκοπικές νεράιδες ξυπνούν με το άγγιγμά τους τα λουλούδια σκορπίζοντας επάνω τους δροσοσταλίδες.

<http://www.youtube.com/watch?v=usAHZ4cYBkQ>

Κινέζικος Χορός

Μία παρέα από μανιτάρια που χορεύουν, με το μικρό μανιταράκι να κλέβει την παράσταση.

<http://www.youtube.com/watch?v=dpBjxMf07O8>

Χορός των φλογέρων

Πολύχρωμα λουλούδια που μοιάζουν με μπαλαρίνες επιπλέουν και στροβιλίζονται στο νερό.

<http://www.youtube.com/watch?v=Xvl3LA20y9g>

Αραβικός Χορός

Ντροπαλά χρυσόψαρα χορεύουν στο βυθό.

<http://www.youtube.com/watch?v=BWKKJwBXir4>

Καρνοθραύστης και Disney

Ρώσικος Χορός

Ψηλά γαϊδουράγκαθα ντυμένα σαν κοζάκοι και ορχιδέες ντυμένες σαν ρωσίδες χωριατοπούλες χορεύουν μαζί στον άγριο ρώσικο χορό – Τρεπάκ.

<http://www.youtube.com/watch?v=ceKPQEV9wH8>

Βαλς των λουλουδιών

Στο τελευταίο κομμάτι, το «βαλς των λουλουδιών», οι νεράιδες του φθινοπώρου χρωματίζουν καφέ και χρυσά ότι αγγίζουν με το ραβδί τους. Έπειτα φθάνουν οι νεράιδες του χιονιού κι όλα γίνονται πάγος.

http://www.youtube.com/watch?v=1ZxBuDq_VUs

Ας παίξουμε μουσική!

Trepak

Russian Dance from the 'Nutcracker'

Tchaikovsky

Energykally

Piano

5

Detailed description: This system shows the first four measures of the piano introduction. The treble clef staff starts with a forte (f) dynamic and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bass clef staff provides a simple harmonic accompaniment. A circled '5' is placed above the treble staff at the beginning of the third measure.

2

p

mf

Detailed description: This system contains measures 5 through 8. The treble clef staff features a melodic line with a crescendo from piano (p) to mezzo-forte (mf). The bass clef staff continues with a steady accompaniment. A circled '2' is above the first measure, and circled '5's are above the second and fourth measures.

5

Detailed description: This system contains measures 9 through 12, which are a repeat of the first system. A circled '5' is placed above the treble staff at the beginning of the first measure.

2

p

f

2 5

Detailed description: This system contains measures 13 through 16. The treble clef staff has a melodic line with a crescendo from piano (p) to forte (f). The bass clef staff continues with the accompaniment. A circled '2' is above the first measure, and circled '2' and '5' are above the final two measures.

www.makingmusicfun.net

This arrangement copyright © 2008 www.makingmusicfun.net

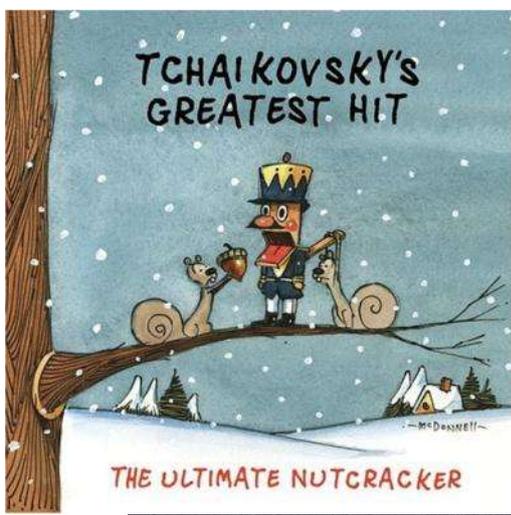
Μπορείς να μας βρεις;

Τ	Φ	Ο	Κ	Ι	Ι	Ρ	Η	Ξ	Κ	Τ	Α
Σ	Α	Ν	Ε	Ρ	Α	Ι	Δ	Α	Α	Μ	Γ
Α	Γ	Κ	Ρ	Θ	Γ	Ι	Γ	Ν	Ρ	Θ	Ι
Ι	Η	Ο	Μ	Π	Ο	Ε	Α	Τ	Υ	Σ	Α
Κ	Ο	Τ	Α	Ι	Τ	Κ	Λ	Α	Ο	Γ	Π
Ο	Π	Ι	Ο	Τ	Ρ	Ε	Α	Μ	Θ	Α	Ε
Φ	Π	Η	Κ	Ψ	Ε	Γ	Ζ	Α	Ρ	Ο	Τ
Σ	Ρ	Ο	Ι	Χ	Π	Α	Ι	Π	Α	Ν	Ρ
Κ	Λ	Α	Ρ	Α	Α	Π	Ο	Ι	Υ	Τ	Ο
Ι	Υ	Π	Ο	Υ	Κ	Η	Π	Κ	Σ	Ι	Υ
Ι	Φ	Α	Γ	Κ	Ο	Τ	Ο	Α	Τ	Ν	Π
Γ	Α	Λ	Τ	Ι	Η	Δ	Υ	Ρ	Η	Θ	Ο
Φ	Λ	Α	Ο	Υ	Τ	Ο	Λ	Β	Σ	Ι	Λ
Ν	Ο	Τ	Ι	Ο	Σ	Ν	Ι	Α	Υ	Γ	Η
Ζ	Ι	Γ	Κ	Φ	Ρ	Ι	Ν	Τ	Α	Ο	Λ

ΑΓΙΑ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΑΥΓΗ
ΓΑΛΑΖΙΟ ΠΟΥΛΙ
ΖΙΓΚΦΡΙΝΤ
ΚΑΡΥΟΘΡΑΥΣΤΗΣ
ΚΛΑΡΑ
ΝΕΡΑΪΔΑ
ΝΤΑΜΑ ΠΙΚΑ

ΟΜΠΟΕ
ΟΝΤΙΝ
ΠΙΟΤΡ
ΤΡΕΠΑΚ
ΤΣΑΪΚΟΦΣΚΙ
ΦΑΓΚΟΤΟ
ΦΛΑΟΥΤΟ

Т. Чайковский

ynhallow
otland 75p

